

Az ítélet-végrehajtás jegyzőkönyve Nagy Imre és társai ügyében

Budapest, 1958. június 16.

TB. Nb 003.../.1958/19-II /Legfelsőbb Bir. szám./

Jegyzőkönyv

Készült a népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedés vezetése büntette miatt Nagy Imre és társai ellen indított bűnügyben a Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága Népbírószáki Tanácsa TB. Nb 003/1958-18. számú 1958. évi június hó 15. napján kelt ítélettel... megállapított halálbüntetés végrehajtásáról, 1958. június hó 16. napján reggel 5 órakor.

Jelen voltak:

dr. Bimbó István kiküldött bíró, dr. Balogh János fogalmazó, dr. Doktor János ügyész, dr. Kelemen Endre bírósági orvos, dr. Szabó Ernő börtönorvos, Tibonyi Miklós alez. Orsz. Bört. pk. részéről.

Nagy Imre, Maléter Pál, Gimes Miklós elítéltek.

Bogár János ítéletvégrehajtó, Csúcs Mátyás Fülöp István [az] ítéletvégrehajtó segédei.

A kiküldött bíró megállapítja, hogy a megjelenésre kötelezettek valamennyien megjelentek.

Kiküldött bíró az elítélteket elővezetteti.

Kiküldött bíró megállapítja Nagy Imre, Maléter Pál, Gimes Miklós személyazonosságát, majd felolvassa a Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága Népbírószáki Tanácsa TB. Nb 003/1958-18. sz.

ítélet rendelkező részét, valamint a Népbírószáki Tanács kegyelmi tanácskozásának eredményét,... mely szerint a halálos ítélet vádlottakon végrehajtandó.

Kiküldött bíró az elítélteket az ítélet végrehajtása céljából átadja az ítélet-végrehajtónak azzal, hogy teljesítse kötelességét.

Az ítéletvégrehajtó és segédei Nagy Imre elítélt kivégzését 5 óra 9 perckor, Maléter Pál elítélt kivégzését 5 óra 12 perckor, Gimes Miklós elítélt kivégzését 5 óra 14 perckor – megkezdték és annak befejezését a kiküldött bírónak jelentették. Kiküldött bíró felhívja az orvosokat, hogy a halál beálltáról győződjenek meg.

Az orvosok jelentik, hogy Nagy Imre elítélt szíve 5 óra 16 perckor, Maléter Pál elítélt szíve 5 óra 24 perckor, Gimes Miklós elítélt szíve 5 óra 28 perckor – megszűnt dobogni.

Az ítélet-végrehajtásnál jelenlévők fél órára visszavonulnak. Fél óra múlva a kiküldött bíró utasítására az orvosok az elítélteket újra megvizsgálták és jelentik, hogy a halál bekövetkeztét ismételten megállapították.

Kiküldött bíró az ítélet-végrehajtási eljárást befejezettnek nyilvánítja azzal, hogy az ítélet-végrehajtás során felmerült 120 Ft – fill. orvosi költség, – Ft. – fill. úti költség a /pót/költségjegyzék 1 tétele alatt nyertek feljegyzést.

Kmft

kiküldött bíró, fogalmazó, ügyész, bírósági orvos, börtönorvos, Orsz. Bört. Pk. részéről

Kő András – Nagy J. Lambert: A titkok labirintusában

Magyar Nemzet, 1999. június 16.

„A szigorúan őrzött és a Fő utcában erre a célra kialakított második emeleti tárgyalóteremből az ítélet kihirdetése után (1958. június 15-én, késő délután, vasárnap) levitték az elítélteket a magasföldszint előterébe. (De már szombaton felhívták a Gyűjtőfogház parancsnokát, hogy a halálraítéltek számára speciális zárkákat készítsenek elő, és fokozzák a készültséget.) A Gyűjtőbe való szállításra

TARTALOM

Kő András: Előszó.....	7
HARMINCEGY ÉV	
Az ítélet-végrehajtás jegyzőkönyve Nagy Imre és társai ügyében.....	11
Kő András – Nagy J. Lambert: A titkok labirintusában.....	12
Susa Éva: Az események sodrásában.....	15
„DARÁZSFÉSZEKBE” NYÚLTAK – A 301-ES PARCELLA	
Szigorúan bizalmas – Kő András interjúja	
Pajcsics József egykori BM-es nyomozótisztel.....	32
Darázsfészek – Balassa János interjúja Pajcsics Józseffel.....	34
Potecz Sándor r. alez. kézzel írott jelentése	
a hamvak áthelyezéséről a 301-es parcellába	36
Szigorúan bizalmas – újabb részlet Kő András interjújából	
Pajcsics József egykori BM-es nyomozótisztel.....	39
A halottak hű szolgálja – Kő András interjúja a fősírásával	42
„Kegyeleti intézkedés” – de nem rehabilitáció.....	46
AZ ELKERÜLHETETLEN DÖNTÉS	
Jelentés az Igazságügyi Minisztériumból	51
Államtitkári megbízólevél dr. Szabó Árpádnak.....	54
Államtitkári megbízólevél dr. Kralovánszky Alánnak.....	55
Dr. Kralovánszky Alán válaszelevele Borics Gyulának.....	56
Kralovánszky Alán levele Szabó Árpádnak, javaslataival és igényeivel.....	57
Az igazságügyi orvosszakértői vizsgálatok terve	59
A hozzátartozók nyilatkozata.....	66

A RÉGÉSZ SZEMÉVEL

Feltárési napló.....	69
(OS): A nyilvánosság kizárásával – Kihantolás a 301-es parcellában.....	73
Feltárési napló: 1989. március 29. Szerda.....	74
(kurcz): A 301-es parcella – A családtagok és a szakértők jelenlétében megkezdődött a kihantolás.....	76
K. L.: A rákoskeresztúri 301-es parcellában – Megtalálták Nagy Imre koporsóját.....	77
Feltárési napló: 1989. március 31. Péntek.....	78
(kurcz): A 301-es parcella – Újabb két koporsó került elő.....	87
Feltárési napló: 1989. április 1. Szombat.....	87
Erdélyi András: Exhumálás a 301-es parcellában – Tudósítás a munkálatokról	91
A 301-es parcella – Mégis van lista a sírhelyről. Kurcz Béla interjúja Borics Gyula igazságügyi minisztériumi államtitkárral.....	93
Feltárési napló, 1989. április 2–5.	94
(kurcz): A 301-es parcella – Azonosítási fémlapot is találtak Szilágyi József holttestén.....	100
Kő András: Arccal a föld felé.....	101
Balassa János interjúja Éry Kingával és Susa Évával	102
Feltárési napló: 1989. április 6. Csütörtök.....	103
(kurcz): A 301-es parcella – Végre Losonczy Géza földi maradványaira is ráakadtak	104
(kőszegi): 301-es parcella – Megoldható az azonosítás	105
(k. b.): A 301-es parcella – Szakértők nélküli nemzetközi sajtótájékoztató.....	105
(xy): További kihantolásokra csak Nagy Imre és négy társa temetése után kerülhet sor – jelentette ki az államtitkár.....	106
Feltárési napló: 1989. április 8. Szombat – és későbbi bejegyzések	107

AZ IGAZSÁGÜGYI ORVOS SZEMÉVEL

Kihantolási jegyzőkönyv, 1989. március 29.....	111
Kihantolási jegyzőkönyv, 1989. március 30.....	115
Kő András – Nagy J. Lambert: A titkok labirintusában	117
Kihantolási jegyzőkönyv, 1989. március 30. (folyt.).....	120
Ifjabb Jánosi Ferenc összefoglalása az exhumálásról	122
Kihantolási jegyzőkönyv, 1989. március 31.....	123
Gyenes Judittal beszélget Molnár Adrienne 1989-ben, az Oral History Archívum számára	126
Kihantolási jegyzőkönyv, 1989. április 1.....	128

„Nincsenek bennem fortyogó indulatok”	
– Seregi László beszélgetése dr. Szilágyi Júliával.....	131
Kihantolási jegyzőkönyv, 1989. április 3.....	134
Kihantolási jegyzőkönyv, 1989. április 5.....	136
Havasi János: Nagy Imre, Gimes, Losonczy, Maléter, Szilágyi	
– Azonosítás!.....	138
H. J.: Például Nagy Imréék – Halottak azonosítása a csontváz alapján.	
Dr. Szabó Árpád	140

A SZEMÉLYAZONOSÍTÁS FOLYAMATA – III/301-1. NAGY IMRE

Orvosszakértői jegyzőkönyv, 1989. április 28.....	145
„Ezek úgyis el fognak tenni láb alól” – Vallatás a 310-esben.....	153
301-1. sz. laboratóriumi vizsgálatok a származási idő meghatározására.....	156
Jegyzőkönyv az életkor meghatározásáról	159
Levél Beke Tibor fogtechnikusnak	159
Jegyzőkönyv a fogmű illesztési vizsgálatáról	160
Fogazati állapot	162
Jegyzőkönyv mintavételről	164
Zárójelentés Nagy Imréről, 1953-ból.....	165
Radiológiai elemzés	165
Vércsoport-vizsgálati jegyzőkönyv.....	166
A szuperimpozíciós vizsgálat jegyzőkönyve	168
A koporsó- és ruházati maradványok jegyzőkönyve.....	170
III/301-1. – Nagy Imre. Összefoglaló orvosszakértői vélemény.....	171

A SZEMÉLYAZONOSÍTÁS FOLYAMATA – III/ 301-2.a., -2.b., -3., -8.

A MÁRTÍRTÁRSÁK

III/301-2.a. – Gimes Miklós. Összefoglaló orvosszakértői vélemény	177
Lócsei Gabriella: Kihantolások	179
III/301-2.b. – Maléter Pál. Összefoglaló orvosszakértői vélemény.....	180
Gyenes Judith vall Molnár Adrienne-nek 1989-ben,	
az Oral History Archívum számára	183
III. 301-3. – Dr. Szilágyi József. Összefoglaló orvosszakértői vélemény.....	184
III. 301-8. – Losonczy Géza. Összefoglaló orvosszakértői vélemény	186
Rege Sándor: Ki volt Losonczy Géza? – [Interjú dr. Haraszi Máriával].....	190
Részlet Losonczy Géza rendőrorvosi boncolási jegyzőkönyvéből	192
A bonckés Paganinije – Borenich Péter látogatása	
Tamáska Loránd törvényszéki orvosnál, 1990-ben.....	193
Dr. Kralovánszky Alán összefoglaló szakvéleménye	
az Igazságügyi Orvosszakértői Intézetnek	195
Dr. Szabó Árpád levele Dr. Borics Gyulának.....	199

EGY KORSZAK LEZÁRUL

Péntek Imre: Menedékjog és környéke – Egy betiltott filmes: Ember Judit	203
Kő András: Nagy Imre újratemetése húsz év múlva	205
Nagy Imre nem maradhatott életben – Kő András és Nagy J. Lambert interjúja Pozsgay Imre egykori államminiszterrel.....	208
Kő András beszélgetése Susa Évával.....	214

FÜGGELÉK

Nagy Imre és mártírtársai – életrajzok.....	225
Az események kronológiája	230
Az exhumálási bizottságban részt vevő szakemberek	231
Forrás- és irodalomjegyzék.....	233
Képmelléklet	237